

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമത്സമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര
പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ ഉത്തരകാണ്ഡേ

॥ ചതുർനവതിതമഃ സർഗഃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാദേശികൻ

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമത്സമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര
പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

॥ ചതുർനവതിതമഃ സർഗഃ ॥

കുശലവകർത്യകം രാമായണകാവ്യഗാനം ശ്രീരാമേണ തസ്യ
സഭായാം ശ്രവണം

തൗ രജന്യാം പ്രഭാതായാം
സ്നാതൗ ഹുതഹുതാശനൗ |
യഥോക്തമൃഷിണാ പൂർവം
സർവം തത്രോപഗായതാം || 7.94.1 ||

താം സ ശുശ്രാവ കാകുത്സ്ഥഃ
പൂർവാചാര്യവിനിർമിതാം |
അപൂർവാം പാഠ്യജാതിം ച
ഗേയേന സമലങ്കൃതാം || 7.94.2 ||

പ്രമാണൈർബഹുഭിർബദ്ധാം
തന്ത്രീലയസമൻവിതാം |
ബാലാഭ്യം രൗഘവഃ ശ്രുത്വാ
കൗതൂഹലപരോഭവത് || 7.94.3 ||

അഥ കർമാന്തരേ രാജാ
സമാഹൂയ മഹാമുനീൻ |

പാർഥിവാംശു നരവ്യാഘ്രഃ

പണ്ഡിതാൻ നൈഗമാംസ്തഥാ || 7.94.4 ||

പൗരാണികാൺശബ്ദവിദോ

യേ വൃദ്ധാശു ദ്വിജാതയഃ |

സ്വരാണാം ലക്ഷണജ്ഞാംശു

ഉത്സുകാൻ ദ്വിജസത്തമാൻ || 7.94.5 ||

ലക്ഷണജ്ഞാംശു ഗാന്ധർവാൻ

നൈഗമാംശു വിശേഷതഃ |

പാദാക്ഷരസമാസജ്ഞാം -

ശ്ഛരന്ദ്രസു പരിനിഷ്ഠിതാൻ || 7.94.6 ||

കലാമാത്രാവിശേഷജ്ഞാ -

ഞ്ജ്യോതിഷേ ച പരം ഗതാൻ |

ക്രിയാകൽപവിദശ്ചൈവ

തഥാ കാർയവിശാരദാൻ || 7.94.7 ||

ഭാഷാജ്ഞാനിംഗിതജ്ഞാംശു

നൈഗമാംശ്ചാപ്യുശേഷതഃ |

ഹേതുപചാരകുശലാൻ

ഹൈതുകാംശു ബഹുശ്രുതാൻ || 7.94.8 ||

ഛന്ദോവിദഃ പുരാണജ്ഞാൻ

വൈദികാൻ ദ്വിജസത്തമാൻ |

ചിത്രജ്ഞാൻ വൃത്തസൂത്രജ്ഞാൻ

ഗീതന്യുത്യവിശാരദാൻ || 7.94.9 ||

ശാസ്ത്രജ്ഞാൻ നീതിനിപുണാൻ

വേദാന്താർഥപ്രബോധകാൻ |

ഏതാൻ സർവാൻ സമാനീയ
ഗാതാരൗ സമവേശയത് || 7.94.10 ||

തേഷാം സംവദതാം തത്ര
ശ്രോത്യുണാം ഹർഷവർധനം |
ഗേയം പ്രചക്രതുസ്തത്ര
താവുഭൗ മുനിദാരകൗ || 7.94.11 ||

തതഃ പ്രവൃത്തം മധുരം
ഗാന്ധർവമതിമാനുഷം |
ന ച തൃപ്തിം യയുഃ സർവേ
ശ്രോതാരോ ഗേയസമ്പദാ || 7.94.12 ||

ഹൃഷ്ടാ മുനിഗണാഃ സർവേ
പാർഥിവാശ്ച മഹൗജസഃ |
പിബന്ത ഇവ ചക്ഷുർഭിഃ
പശ്യന്തി സ്ഥ്വ മുഹൂർമുഹൂഃ || 7.94.13 ||

ഊചുഃ പരസ്പരം ചേദം
സർവ ഏവ സമാഹിതാഃ |
ഉഭൗ രാമസ്യ സദ്യശൗ
ബിംബാദ് ബിംബമിവോത്ഥിതൗ || 7.94.14 ||

ജടീലൗ യദി ന സ്യാതാം
ന വൽകലധരൗ യദി |
വിശേഷം നാധിഗച്ഛാമോ
ഗായതോ രാഘവസ്യ ച || 7.94.15 ||

ഏവം പ്രഭാഷമാണേഷു
പൗരജാനപദേഷു ച |

പ്രവൃത്തമാദിതഃ പൂർവ -
സർഗം നാരദദർശിതം || 7.94.16 ||

തതഃ പ്രഭൃതി സർഗാശ്ച
യാവദ് വിംശത്യഗായതാം |
തതോഽപരാഹനസമയേ
രാഘവഃ സമഭാഷത || 7.94.17 ||

ശ്രുത്വാ വിംശതിസർഗാംസ്താൻ
ഭ്രാതരം ഭ്രാത്യവത്സലഃ |
അഷ്ടാദശ സഹസ്രാണി
സുവർണസ്യ മഹാത്മനോഃ || 7.94.18 ||

പ്രയച്ഛ ശീഘ്രം കാകുത്സ്ഥ
യദന്യദഭികാങ്ക്ഷിതം |
ദദൗ സ ശീഘ്രം കാകുത്സ്ഥോ
ബാലയോർവൈ പുഥക് പുഥക് || 7.94.19 ||

ദീയമാനം സുവർണം തു
നാഗൃഹ്ണീതാം കുശീലവൗ |
ഊചതുശ്ച മഹാത്മാനൗ
കിമനേനേതി വിസ്ഥിതൗ || 7.94.20 ||

വന്ധേന ഫലമൂലേന
നിരതൗ വനവാസിനൗ |
സുവർണേന ഹിരണ്യേന
കിം കരിഷ്യാവഹേ വനേ || 7.94.21 ||

തഥാ തയോഃ പ്രബ്രുവതോഃ
കൗതുഹലസമൻവിതാഃ |

ശ്രോതാരശൈവ രാമശ്ച

സർവ ഏവ സുവിസ്ഥിതാഃ || 7.94.22 ||

തസ്യ ചൈവാഗമം രാമഃ

കാവ്യസ്യ ശ്രോതുമുത്സുകഃ |

പപ്രച്ഛ തൗ മഹാതേജാ -

സ്താവുഭൗ മുനിദാരകൗ || 7.94.23 ||

കിമ്പ്രമാണമിദം കാവ്യം

കാ പ്രതിഷ്ഠാ മഹാത്മനഃ |

കർതാ കാവ്യസ്യ മഹതഃ

ക്വ ചാസൗ മുനിപുംഗവഃ || 7.94.24 ||

പൃച്ഛന്തം രാഘവം വാക്യ -

മുചതുർമുനിദാരകൗ |

വാൽമീകിർഭഗവാൻ കർതാ

സമ്പ്രാപ്തോ യജ്ഞസംവിധം |

യേനേദം ചരിതം തുഭ്യ -

മശേഷം സമ്പ്രദർശിതം || 7.94.25 ||

സന്നിബദ്ധം ഹി ശ്ലോകാനാം

ചതുർവിംശത്സഹസ്രകം |

ഉപാഖ്യാനശതം ചൈവ

ഭാർഗവേണ തപസ്വിനാ || 7.94.26 ||

ആദിപ്രഭൃതി വൈ രാജൻ

പഞ്ചസർഗശതാനി ച |

കാണ്ഡാനി ഷട്കൃതാനീഹ

സോത്തരാണി മഹാത്മനാ || 7.94.27 ||

കൃതാനി ഗുരുണാസ്മാക -
 മൃഷിണാ ചരിതം തവ |
 പ്രതിഷ്ഠാ ജീവിതം യാവത്
 താവത് സർവസ്യ വർതതേ || 7.94.28 ||

യദി ബുദ്ധിഃ കൃതാ രാജ -
 ംഹ്രവണായ മഹാരഥ |
 കർമാന്തരേ ക്ഷണീഭൂത -
 സ്തച്ഛൃണുഷ്യ സഹാനുജഃ || 7.94.29 ||

ബാഘമിത്യബ്രവീദ് രാമ -
 സ്തൗ ചാനുജന്താപ്യ രാഘവം |
 പ്രഹൃഷ്ടൗ ജഗ്മതഃ സ്ഥാനം
 യത്രാസ്തേ മുനിപുംഗവഃ || 7.94.30 ||

രാമോഽപി മുനിഭിഃ സാർധം
 പാർഥിവൈശ്വ മഹാത്മഭിഃ |
 ശ്രുത്വാ തദ് ഗീതിമാധുർയം
 കർമശാലാമുപാഗമത് || 7.94.31 ||

ശുശ്രാവ തത്താലലയോപപന്നം
 സർഗാൻവിതം സുസ്വരശബ്ദയുക്തം |
 തന്ത്രീലയവ്യഞ്ജനയോഗയുക്തം
 കുശീലവാദ്യം പരിഗീയമാനം || 7.94.32 ||

|| ഇത്യാർഷേ ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ
 ഉത്തരകാണ്ഡേ ചതുർനവതിതമഃ സർഗഃ ||